

Kristiansands-barnehagen

Årsplan

Hellemyr barnehage

2026-27

Alle barn og unge skal oppleve at de er inkludert i felleskapet

Fastsatt av samarbeidsutvalget (aug 26)

Innhold

Vår barnehage.....	3
Ny i barnehagen	4
Overganger innad i barnehagen	4
Overgang barnehage – SFO og skole	4
Barnehagens årsplan	4
Felles verdier, retning og fokus – «sterkere sammen for barn og unge»	5
Hovedsatsingsområde	6
Samarbeid	7
Foreldresamarbeid	7
Taushetsplikt, opplysningsplikt og politiattest	7
Lek og læring i barnehagen	8
Demokrati og barns medvirkning og deltakelse	8
Omsorg og danning	8
Kommunikasjon, tekst, og språk.....	9
Mangfold, likestilling og gjensidig respekt	9
Bærekraftig utvikling	9
Livsmestring og helse	10
Barns rett til et trygt og godt barnehagemiljø.....	10
Vurdering og veien videre	10
Progresjon i barnehagens innhold, arbeidsmåter, leker, materialer og utforming av fysisk miljø.	11

Vår barnehage

Hellemyr barnehage er en 3 avdelings kommunal barnehage som ligger på Hellemyr.

Hellemyr barnehage er en mindre barnehage. Noe vi vet å verdsette. Alle kjenner til hverandre. Samarbeid på tvers av avdelingene er noe vi gjør daglig. Vi setter sammen grupper utfra utvikling, funksjon, venner og alder, og har aktiviteter og samlinger på tvers av gruppene.

I løpet av uken er det faste aktiviteter som tur, gymsal, skoleklubb, forming, frilek og regellek. Barnehagen har også ballrom, bibliotek, og et godt utvalg i instrumenter. Nærområdet med naturen og skolen blir flittig brukt. Det er et eget skolekor for barn som begynner på skolen til høsten. Det er et samarbeid mellom alle barnehagene på Hellemyr. I tillegg har vi en pedagog som sammen med barn og ansatte lager rockesang m/musikkvideo.

Barnehagen har søkelys på leseglede, og barnehageåret 26-27 vil vi bruke tema i bøker til lek og kreativ aktivitet.

Hellemyr barnehage
Hellemyrtoppen 5
4628 Kristiansand

Telefon leder: 94816773

Gul: 91806234

Rød: 41411625

Blå: 91816127

E-post: hellemyr.barnehage@kristiansand.kommune.no

Hjemmeside: www.minbarnehage.no/hellemyrbhg

Ny i barnehagen

Å begynne i barnehagen er en stor overgang for det enkelte barn, og oppstarten skal tilpasses til beste for barnets behov. Foreldrene er aktive med i oppstarten som begynner i det barnet får plass. Barnehagen bygger på og legger til rette for en oppstart som fremmer trygghet og gode relasjoner, og som legger grunnlag for trivsel og utvikling.

For de aller yngste barnehagebarna er foreldrene de trygge voksne som skal være brobygger fra det kjente til det ukjente. Hver vår inviteres nye små barn og foreldre til flere besøksdager. Vi setter av en fast dag i uken i løpet av april og mai med et åpent tilbud til å møte opp å være sammen med oss. På denne måten får foreldre og barn god tid til å bli kjent med barnehagen, og bygge relasjoner med de ansatte. Tiden til tilvenning ved oppstart varierer. Vi setter alltid av minst 5 dager til tilvenningen på småbarnsavdeling sammen med foresatte, og vi samarbeider med foresatte gjennom hele prosessen. Vi følger kommunens oppstarts rutine for de yngste. [Dokument «"Velkommen til barnehagen"», ID 15333 - EQS](#) Det er mange nye inntrykk for barn og foreldre, og de første dagene må foreldrene være med i barnehagen. Eldre barn som starter i barnehagen har gjerne ulike behov for tilvenning, men vi legger til rette for å gi dem god tid til oppstarten. Hovedfokuset vårt er hele tiden trygghet og trivsel for det enkelte barn. Alle barn får en primærvoksen i starten som er mest sammen med barnet.

Overganger innad i barnehagen

Hellemyr barnehage er en liten barnehage, og i løpet av året er barna mye sammen på tvers av alle avdelinger. Når vi setter sammen nye grupper, har pedagogene og enhetsleder samtaler der de reflekterer over sammensetningene av barnegruppene. Vi jobber alltid for å sikre at de barna som skal fra liten til stor avdeling har noen "kjente" barn som de flytter sammen med for å ivareta vennskapsbånd og trygge relasjoner. Barna besøker og deltar i aktiviteter på avdelingen de skal begynne på i løpet av våren. I mai starter barna med planlagte besøk som gradvis går over til besøksdager og videre besøksuker. Barna som skal starte på stor avdeling til høsten starter der i begynnelsen av juni. De går over sammen med ansatte på fra småbarn slik at overgangen mellom avdelingene oppleves trygg med kjente ansatte. Barnegruppen beholder bemanningsnormen i overgangen til stor. Slik ønsker vi å sikre at informasjonen mellom avdelingene flyter og at barna, ansatte og foreldre får godt tilrettelagt overgang. Denne perioden vil førskolegruppen trekkes ut av stor avdeling og være en egen gruppe.

Overgang barnehage – SFO og skole

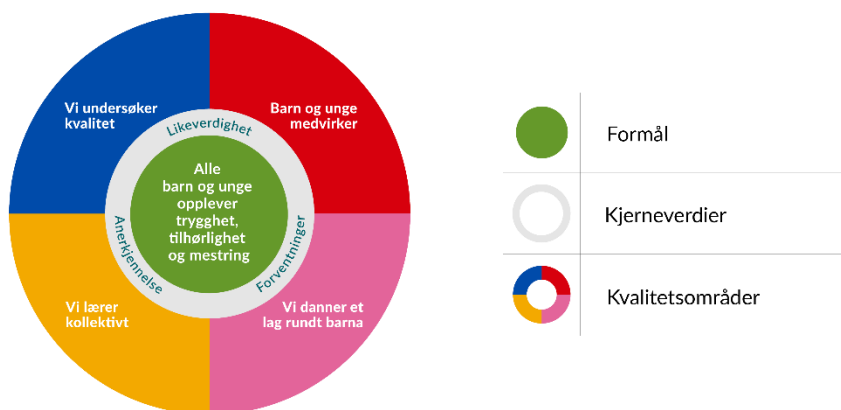
Barnehagens årsplan

Alle barnehager skal utarbeide en årsplan. Denne skal vise hvordan barnehagen jobber i tråd med Rammeplanen og lov om barnehager. Alt arbeid i barnehagen skal gjenspeile [barnehagelovens formål, § 1](#). Årsplanen har en dobbel funksjon, den skal både være et arbeidsredskap for barnehagepersonalet internt, og den skal dokumentere barnehagens valg og begrunnelser for praksis i forhold til samarbeidspartnere og foreldre. Den skal blant annet vise hvordan barnehagen arbeider med omsorg, lek, danning og læring. Her må også progresjon tydeliggjøres. I tillegg skal det utarbeides planer for kortere og lengre tidsrom og for ulike barnegrupper etter behov.

Felles verdier, retning og fokus – «sterkere sammen for barn og unge»

Vår barnehage er en del av oppvekstsektoren i Kristiansand der vi er felles om et rammeverk som legger føringer for alt arbeid i barnehager, skoler og andre tjenester for barn og familie. Vårt felles rammeverk gir tydelig retning gjennom formålet om at alle barn opplever trygghet, tilhørighet og mestring.

<https://www.kristiansand.kommune.no/navigasjon/barnehage-og-skole/strategiplan/> Barnehagen skal ha prosesser rundt alle de fire kvalitetsområdene.

Hovedsatsingsområde

Barnehagen har på bakgrunn av prosjektet leseglede og lek barnehageåret 25-26 valgt et fokus som vil prege oss i hverdagen også det neste året. Forskning støtter valget vårt. Vi vet hvordan lesing og barns evne til å sette søkelys på leseaktiviteter bidrar til utvikling på flere områder. Ikke bare er det utrolig verdifullt å være med inn i en magisk fortelling der alt er mulig. Forskning viser også at dette er en måte for barn å møte utfordringer "på lissom". Det kan være en god måte å "trene" på ulike følelser som barnet møter. I tillegg så bidrar det til felles opplevelser som barna kan ta med seg inn i lek. Ansatte vil legge til rette for lek med utgangspunkt i ulike leseopplevelser.

Overordnet mål: «Vi bidrar til at alle barn opplever trivsel, livsglede, mestring og følelse av tilhørighet.»

Barnehagen skal legge til rette for at alle barn får rike og meningsfulle leseopplevelser som de tar med seg inn i lek, samspill og egen utforskning.

Gjennom arbeid med litteratur og fortellinger skal barna få oppleve å:

- vise engasjement og interesse for bøker og fortellinger
- bruke innhold fra leseopplevelser i lek, fantasi og samspill med andre
- utvikle språk og uttrykk gjennom samtaler om tekst, bilder og opplevelser
- få mulighet til å delta og uttrykke seg, med støtte av ASK der det er nødvendig

Personalet skal aktivt bruke litteratur som grunnlag for lek, samtaler og felles opplevelser, og støtte barna i å videreføre inntrykk fra bøker inn i hverdagsleken.

Utvalgt fagområdet barnehageåret 26-27 er Kommunikasjon, språk og tekst.

Barnehagen startet høst 23 med økt fokus på leseaktiviteter.

Januar 25 startet barnehagen prosjektsamarbeid med UIA. Prosjektet kalte vi leselyst. Dette opplever vi er så viktig og bra at vi ønsker å fortsette med lesefokus. Gjennom barnehageårene 23-26 har vi oppdaget gleden ved å bruke bøker aktivt i arbeidet. Det er en flott mulighet til å gi barna felles opplevelser i hverdagen.

Arbeidet har ført til økt felles lekeglede for barna, samtidig som flere velger å lese bok som aktivitet. Forskning støtter leseglede som en metode som gir mange gode effekter utover selve målet om leseglede. Lesing er en grunnleggende ferdighet som har stor betydning for barns språklige, kognitive og sosiale utvikling. Forskning viser at barn som utvikler leseglede, ikke bare leser oftere, men også oppnår bedre leseferdigheter over tid. Dette bidrar til et rikere ordforråd, bedre tekstforståelse og økt evne til refleksjon og kritisk tenkning.

Leseglede har også en tydelig sammenheng med skoleprestasjoner. Barn som liker å lese, har større sannsynlighet for å lykkes i flere fag, ettersom lesing er en forutsetning for læring i de fleste skolefag. Samtidig

kan leseglede bidra til å utjevne sosiale forskjeller, ved at motivasjon og interesse for lesing kan kompensere for ulik bakgrunn.

I tillegg har lesing betydning for barns emosjonelle og sosiale utvikling. Gjennom litteratur får barn innsikt i andres tanker og følelser, noe som kan styrke empati og selvforståelse. Lesing kan også gi opplevelser av mestring og bidra til økt trivsel.

Å legge til rette for positive leseopplevelser tidlig i livet er derfor avgjørende. Når barn får utvikle en genuin interesse for lesing, legger det et viktig grunnlag for livslang læring og aktiv deltakelse i samfunnet.

Vi velger god litteratur, og bruker det i det pedagogiske arbeidet. Alle barn skal oppleve å være inkludert i felleskapet. Personalet skaper et variert språkmiljø der bøker har en sentral plass. Gjennom multimodal lesing inviteres barna inn i en kreativ tilnærming til litteratur og fortellinger.

Barn som i liten grad har utviklet muntlig språk skal få mulighet til å kommunisere via ASK (alternativ supplerende kommunikasjon)

Barnehagen er også med på prosjektet READ som innebærer at de eldste barna gjennom en periode av barnehageåret får med seg bøker hjem som foreldre/foresatte sammen kan lese. Foreldre kan gjennom året låne bøker med hjem om de ønsker det. Barnehagen låner også kasser med bøker fra biblioteket i Kristiansand.

Samarbeid

Barnehagen har mange aktuelle samarbeidspartnere, - som barnevern, pedagogisk psykologisk tjeneste (PPT), mobilt team, helsestasjon, skoler, Universitetet i Agder etc. Her kan barnehagen hente hjelp og støtte, eller få innspill til sitt arbeid når det er behov for det.

Helsetjenester som omhandler barn, er nå samlokalisert i [Familiens hus](#) der man treffer helsesykepleier, familieterapeut, jordmor, fysioterapeuter, barnevernsarbeidere og skolehelsetjenesten. Også barnehagen henvender seg her når det er behov for det. Barnehagen har også knyttet opp til seg foreldreressurs som kan kontakte foreldre når det er behov som strekker seg utover det ansatte i barnehagen har mulighet til å bidra med. I TFA (tverrfaglig arene) så kan barnehagen sammen med foreldre få veiledning av flere ulike faggrupper. Det er et fint tilbud når foreldre og barnehage er usikre på hva som er behovet.

Foreldresamarbeid

Barnehagen skal samarbeide med foreldrene både individuelt og som gruppe. Foreldrenes medvirkning er nedfelt i barnehageloven. Foreldre skal ha mulighet til innflytelse gjennom Samarbeidsutvalg, foreldreråd, foreldremøter og foreldresamtaler. Oppdragelse er ifølge barnekonvensjonen og barneloven foreldrenes ansvar. Barnehagen skal være et supplement til hjemmet. Det er opprettet et eget [foreldreutvalg for barnehager i Kristiansand](#) i tillegg til [FUB nasjonalt](#). Dette er et fellesorgan for alle foreldre med barn i barnehagen i Kristiansand kommune.

Samarbeid om hvert enkelt barn skjer i de daglige møtene og i planlagte samtaler. Alle barnehager skal ha et samarbeidsutvalg som er rådgivende, kontaktskapende og samordnende organ for barnehagen og foreldrene. Samarbeidsutvalget fastsetter barnehagens årsplan.

Taushetsplikt, opplysningsplikt og politiattest

Alle som jobber i barnehagen, er pålagt [taushetsplikt](#) og må skrive under på et taushetsløfte i forhold til informasjon som gjelder barn, foreldre og personalet. Alle som jobber i barnehagen, må legge fram politiattest. Barnehagen har en lovpålagt [opplysningsplikt til barnevernet](#) som gjelder forhold de blir kjent med der barns helse og utvikling står i fare. Foreldre vil bli umiddelbart informert og involvert i saker som gjelder deres barn, med mindre det dreier seg om vold og overgrep.

Lek og læring i barnehagen

Barnehagen skal være et sted der barns behov for omsorg og lek blir ivaretatt og barndommens egenverdi anerkjennes. Vi skal bidra til at alle barn får en god barndom preget av trivsel, vennskap og lek. Barna skal oppleve et stimulerende miljø som støtter opp om deres lyst til å leke, utforske og lære å mestre. Dette skal blant annet komme til uttrykk i arbeid med **rammeplanens fagområder**. Fagområdene er:

- kommunikasjon, språk og tekst
- kropp, bevegelse, mat og helse
- kunst, kultur og kreativitet
- natur, miljø og teknologi
- antall, rom og form
- etikk, religion og filosofi
- nærmiljø og samfunn

Barnehagen skal bidra til læringsfellesskap der barna skal få bidra i egen og andres læring. Barns lek og medvirkning preger barnehagehverdagen.

Vi har valgt følgende punkter for refleksjon over egen praksis knyttet til lek og læring:

- *Hvordan ivaretar, tilrettelegger og beskytter vi barnas lek ute og inne?*
- *På hvilke måter oppmuntrer personalet barna til å utvikle leken sin?*
- *Hvordan inspirerer barnehagens fysiske inne og utemiljø til lek og utvikling?*
- *Hva betyr lekens egenverdi?*
- *Hvordan forstår vi voksne barnas initiativ til lek og læring?*
- *I hvor stor grad gir vi barna tid og rom til å leke?*

Demokrati og barns medvirkning og deltakelse

Vår barnehage skal være et sted som fremmer danning og læring. Barnehagen skal fremme demokrati og være et inkluderende fellesskap hvor barna får anledning til å ytre seg, blir hørt og delta.

Barns medvirkning handler først og fremst om en holdning hos de voksne i relasjonen med barn. Barn skal bli møtt som et selvstendig menneske. Uavhengig av alder og forutsetninger skal barn få erfare at deres stemmer blir lyttet til. Vi skal sørge for at barnas erfaringer og synspunkter får innflytelse på det som skjer i barnehagen.

Vi har valgt følgende punkt(er) for refleksjon over egen praksis knyttet til demokrati og medvirkning:

- *Hva er forskjellen på barns perspektiv og barneperspektivet?*
- *Hvordan observerer og tolker vi barna på en ivarettende, hensynsfull og hensiktsmessig måte?*
- *Hva sier barna selv om hva de får medvirke om i barnehagen?*
- *Hva betyr det at «alle barn og unge vil når de kan»?*

Omsorg og danning

Barnehagen skal legge til rette for omsorgsfulle relasjoner preget av tillit, nærvær, varhet og trygghet. Barn skal få omsorg av voksne og andre barn, og samtidig øve seg på selv å gi omsorg. De voksne skal veilede barn og hjelpe dem i spenningen mellom sosialisering i gruppen og ivarettelse av de individuelle behov.

Vi har valgt følgende punkt(er) for refleksjon over egen praksis i forhold til omsorg og danning:

- *Hvordan gir vi omsorg til de barna som krever det minst fra oss?*
- *Hvordan legger vi merke til og bygger opp under barnas omsorg mot hverandre?*
- *Hvordan viser vi barna at vi er tilgjengelige for dem?*
- *Hvordan snakker vi til, om og med hverandre (ansatte, barn og foreldre)?*

Kommunikasjon, tekst, og språk

Vår barnehage skal være et sted som fremmer barns kommunikasjon og språkutvikling i omgivelser der voksne er bevisst sin rolle som språklige forbilder. Barnehagen arbeider systematisk med å utvikle barnehagens språkmiljø i forhold til språkstandard for barnehagene i Kristiansand. Språkarbeidet inngår blant annet i barnehagens arbeid med fagområdene. Kommunikasjon og språk er inngangen til vårt viktigste formål: **alle barn og unge skal oppleve at de er inkludert i fellesskapet.**

Vi har valgt følgende refleksjonspunkter over egen praksis i forhold til kommunikasjon, tekst og språk

- *Hvordan legger ansatte til rette for høytlesning, fortelling, sang og samtale?*
- *Hvordan legger ansatte til rette for bruken av rim, rytme, lyder og ord?*
- *Skaper ansatte et språkmiljø der barna får oppleve glede med å kommunisere i lek?*
- *Hvordan inkluderer vi alle barna i kommunikasjon og språkstimulerende aktiviteter?*

Mangfold, likestilling og gjensidig respekt

Vår barnehage skal være et sted som fremmer vennskap og fellesskap. Barna skal oppleve å være en betydningsfull person i fellesskapet. Barn og voksne har en absolutt verdi. Barnehagen skal være preget av åpenhet og raushet der mangfold brukes som en ressurs. Barnehagen skal blant annet gjennom fagområdene jobbe med mangfold, likestilling og gjensidig respekt. Våre ansatte representerer mange ulike kulturer og land og vi er opptatt av at alle møtes med respekt og åpenhet. Vårt mangfold bruker vi aktivt i arbeidet med barna.

Vi valgt følgende punkt(er) for refleksjon over egen praksis knyttet til mangfold, likestilling og gjensidig respekt:

- *Hvordan snakker vi med barn om ulikheter og likheter?*
- *Hvordan kommer mangfoldet til syne i barnehagens fysiske rom og dokumentasjon?*
- *Hvordan får vi bedre kjennskap og kunnskap om andre kulturer og levemåter enn vår egen?*
- *Hvor mye individualitet får barna ha med seg inn i fellesskapet?*

Bærekraftig utvikling

Vår barnehage skal være et sted som fremmer omsorg for verden vi lever i både her og nå og i fremtiden. Barna skal oppleve verdien av å ta vare på seg selv, andre og naturen. Barnehagen skal legge grunnlaget for barns evne til å tenke kritisk, handle etisk og vise solidaritet. Gjennom fagområdene skal barnehagen jobbe med bærekraftig utvikling. Barnehagen er miljøsertifisert.

Nytt dette året er barnehagens egen hage. Her dyrker vi ulike sorter grønnsaker og bær.

Vi har valgt følgende punkt(er) for refleksjon over egen praksis knyttet til bærekraftig utvikling:

- *På hvilken måte gir vi barna positive førstehåndserfaringer med naturen?*
- *Hvordan kan vi tydeliggjøre for barna hvordan vi sorterer søppel og hvorfor?*
- *Hvordan tar vi vare på miljøet og naturen i og utenfor barnehage*
- *Hvordan bruker vi vårt samarbeid med Miljøfyrtårn?*

Livsmestring og helse

Vår barnehage skal være et sted som fremmer livsglede, humor, undring og medopplevelser, vi skal legge til rette for at barna blir robuste og trygge, og kjenner tilhørighet til barnehagens sosiale fellesskap.

Barna skal oppleve å mestre sine hverdager og liv, i trygge omgivelser med rom for utforskning og sunne helsevaner. Barnehagen skal jobbe med livsmestring og helse blant annet i møte med rammeplanens fagområder.

Vi har valgt følgende punkt(er) for refleksjon over egen praksis knyttet til livsmestring og helse:

- *På hvilken måte er du en trygg voksen som barna kan stole på og snakke med?*
- *Hvordan blir barna møtt på sine følelser?*
- *Hvordan legger vi til rette for aktiviteter som oppmuntrer barna til fysisk aktivitet?*
- *Hvordan gir vi barna et godt forhold til mat*

Barns rett til et trygt og godt barnehagemiljø

Et godt leke og læringsmiljø omfatter alle deler av det psykososiale miljøet, som vennskap, inkludering og forebygging av krenkelser, trakassering, vold og mobbing. Barnehagen skal ha nulltoleranse for alle typer krenkelser. De ansatte har aktivitetsplikt, jfr. § 41, 42 og 43 i barnehageloven, til å følge med, melde fra, undersøke og sette inn tiltak. Kristiansand kommune har utarbeidet en felles [veileder for arbeidet med trygt og godt barnehagemiljø](#).

Slik vil vår barnehage jobbe med å forebygge, avdekke, stoppe, håndtere og følge opp mobbing i tråd med barnekonvensjonen og verdiene i Rammeplanen:

Hellemyr barnehage har nulltoleranse for alle typer krenkelser. I vår barnehage jobber det kompetente omsorgspersoner som kjenner godt til deres aktivitetsplikt. Dette betyr at vi **forebygger** ved kunnskapsheving i personalgruppen, og jobber kontinuerlig med å støtte og veilede barn og hverandre i relasjonsbygging. Vi **følger med og griper inn** når vi ser eller hører om situasjoner i barnehagemiljøet som ikke er bra. Vi **melder fra** til pedagogisk leder og enhetsleder som videre samler informasjon og **undersøker** i samarbeid med personal, barn og foreldre hvordan situasjonen skal bedres. Verktøyene vi bruker er blant annet:

- Pedagogisk analyse
- Kontaktbarometer
- Barnesamtaler
- Observasjoner
- Dialogmodellen

Vurdering og veien videre

Hovedmålet med vurdering er å sikre at alle barn får et tilbud i tråd med barnehageloven og rammeplanen. Vår barnehage arbeider kontinuerlig med vurdering blant annet gjennom pedagogisk analyse i egne grupper der hele personalet deltar. Gjennom å reflektere over egen praksis er målet å utvikle kvaliteten på tilbudet til beste for barna. Barnehagens arbeid med planlegging og vurdering skal ses i lys av valgt område for utvikling/hovedsatsningsområde.

Når barnehagen gjennom året jobber med refleksjon over egen praksis, bidrar dette til egenvurdering. Vi tar utgangspunkt i punktene som er skissert under hvert tema i årsplanen. Progresjonen vil kontinuerlig evalueres i

lys av disse. Dette for å sikre at barnehagen gjennom året legger til rette for at alle barn i alle aldersgrupper får varierte leke-, aktivitets- og læringsmuligheter.

Progresjon i barnehagens innhold, arbeidsmåter, leker, materialer og utforming av fysisk miljø.

Vi tar utgangspunkt i punktene for egenvurdering som er skissert under hvert tema i årsplanen.

I vurderingsarbeidet spør vi oss: Hvordan kommer progresjon til uttrykk i vår praksis når det gjelder «pedagogisk innhold, arbeidsmåter, leker, materialer og utforming av fysisk miljø»? (Rammeplanen, 2017, s.44)

Pedagogisk dokumentasjon

Pedagogisk dokumentasjon skiller seg fra ordinær dokumentasjon ved at den bidrar til kritisk refleksjon over praksis. Når barnehagen arbeider med egenvurdering og progresjon kan den pedagogiske dokumentasjonen være et verdifullt utgangspunkt for felles refleksjon og samtaler om arbeidet, som kan danne grunnlag for å utvikle stadig bedre praksis.

Plan for arbeidet

I denne årsplanen har vi skissert noen punkter for refleksjon over egen praksis innenfor viktige områder i barnehagens tilbud. Disse punktene skal brukes i barnehagens vurderingsarbeid og i tillegg sikre progresjon. Med utgangspunkt i disse skal personalet i fellesskap vurdere egen praksis. Dette skal ligge til grunn for videre arbeid, læring og utvikling av et stadig bedre barnehagetilbud.

Slik vil vi jobbe med vurdering og progresjon:

Vi bruker blant annet IGP-modellen til å systematisk svare på refleksjonspunktene fra denne årsplanen på våre planleggingsdager, personalmøter, avdelingsmøter og pedagogmøter. Våre refleksjoner dokumenteres ved å sette ord på «tegn på god praksis» og brukes videre i vår utvikling av mål og strategier for fremtiden.

Vi deltar i lærende nettverk for å dele våre erfaringer med andre barnehager og samarbeidspartnere.

Vi utfordrer vår praksis med kritiske spørsmål og ny forskning.